

Бр.№. 02-218/3
31. 1. 2022 години

СКОПЈЕ - ШКИР
Министерство за образование и наука - Биро за развој на образованието
Ministria e Arsimit dhe Shkencës - Byroja e Zhvillimit të Arsimit
Ministry of Education and Science – Bureau for development of education

UDHËZIME PËR REALIZIMIN E MËSIMIT NË GJYSMËVJETORIN E DYTË NË VITIN SHKOLLOR 2021/2022

Shkup, janar 2022

Министерство за образование и наука - Биро за развој на образованието
Ministria e Arsimit dhe Shkencës - Byroja e Zhvillimit të Arsimit
Ministry of Education and Science - Bureau for development of education

PËRMBAJTJA

HYRJA	3
UDHËZIME PËR PLANIFIKIMIN DHE REALIZIMIN E MËSIMIT	3
1. Planifikimi i mësimit në arsimin fillor dhe të mesëm.....	4
2. Realizimi i mësimit në arsimin fillor dhe të mesëm.....	6
3. Monitorimi, kontrollimi, vlerësimi dhe notimi i arritjeve të nxënësve	7
INFORMATAT PLOTËSUESE.....	8

HYRJE

Sipas situatës aktuale epidemiologjike me COVID-19, Qeveria e RMV, më 18 janar 2022 ka marrë vendim për përcaktimin e numrit të ditëve të punës në vitin shkollor 2021/2022, (172 ditë mësimore për shkollat fillore dhe të mesme, përkatësisht 158 ditë mësimore për vitet e fundit të shkollave të mesme). Në bazë të vendimit të Qeverisë dhe ndryshimeve në *Kalendarin për organizimin dhe punën në shkollat fillore në vitin shkollor 2021/2022* dhe *Kalendrain për organizimin e vitit shkollor 2021/2022* në shkollat e mesme publike, Byroja e Zhvillimit të Arsimit ka përgatitur *Udhëzime për zbatimin e mësimit në gjysmën e dytë të vitit shkollor 2021/2022*.

Gjatë organizimit dhe realizimit të mësimit në gjysmëvjetorin e dytë të vitit shkollor 2021/2022, shkollat fillore dhe të mesme dhe të gjithë faktorët në procesin edukativo-arsimor duhet të respektojnë protokollet nga *Plani për mbajtjen e mësimit në shkollat fillore dhe të mesme në vitin shkollor 2021/2022*.

UDHËZIME PËR PLANIFIKIMIN DHE REALIZIMIN E MËSIMIT

Duke pasur parasysh numrin e reduktuar të ditëve të mësimit, Byroja e Zhvillimit të Arsimit, në kuadër të kompetencave të saj, jep udhëzime për planifikimin dhe zbatimin e mësimit në gjysmëvjetorin e dytë të vitit shkollor 2021/2022 në përputhje me planprogramet e rregullta.

Në programet mësimore të rregullta, gjegjësisht në planin mësimor, është paraparë numri i orëve për secilën lëndë mësimore - vjetore dhe javore për klasën/vitin përkatës. Me zgjatjen e pushimit dimëror, zvogëlimi i orëve është si më poshtë:

Numri i përgjithshëm i orëve për lëndën mësimore në vit sipas planit mësimor	Numri i orëve të cilat zvogëlohen në gjysmëvjetorin e dytë
36	1 deri 2
72	2 deri 4
108	3 deri 6
144	4 deri 7
180	8 deri 9
216	8 deri 10

Secila nga lëndët që mësohen sipas planit mësimorë përfaqësohen me një, dy, tre, katër, pesë ose gjashtë orë në javë. Lënda e përfaqësuar me një orë në javë ka një fond vjetor prej 36 orësh dhe reduktimi i saj është 1 deri në 2 orë në gjysmëvjetorin e dytë; lënda mësimore me 2 orë në javë dhe 72 orë në vit do të ketë një reduktim prej 2 deri në 4 orë; lënda mësimore me 3 orë në javë dhe 108 orë në vit do të reduktohet me 3 deri në 6 orë; lënda mësimore me 4 orë në javë dhe 144 orë në vit reduktohet me 4 deri në 7 orë; lënda mësimore me 5 orë në javë dhe 180 orë në vit reduktohet me 8 deri në 9 orë, ndërsa lënda me 6 orë në javë dhe 216 orë në vit reduktohet nga 8 deri në 10 orë varësisht të orarit të mësimit.

1. Planifikimi i mësimit në arsimin fillor dhe të mesém

Planifikimi i mësimit është një proces krijues që përfshin një sërë procedurash dhe aktivitetesh vijuese me qëllim arritjen në kohë, cilësore dhe arritjen e plotë të qëllimeve të definuara/ rezultateve në mësimnxënie dhe koncepteve të përcaktuara për përbajtjet e të gjitha temave/fushave/njësive modulare. Planifikimi i mësimit duhet t'u përshtatet kushteve reale që të realizohet si duhet, d.m.th nënkupton planifikimin e aktiviteteve që

duhet të realizohen para, gjatë dhe pas orës së mësimit, si dhe përgatitjen në kohë të materialeve mësimore dhe didaktike.

Si rezultat i stërvjatjes së fillimit të gjysmëvjetorit të dytë për shkak të situatës epidemiologjike, planet mësimore po u përshtaten kushteve. Përgatitja e mësimdhënies fokusohet kryesisht në harmonizimin e përbajtjeve të programit me burimet në dispozicion, zgjedhjen e mjeteve dhe formave të duhura të punës, si dhe organizimin e mësimdhënies. Prandaj, planifikimi për secilën lëndë duhet të bazohet në programin për klasën/vitin përkatës në përputhje me planin e caktuar mësimor.

Secili mësues duhet të bëjë përshtatjet në planifikimin e mësimdhënies për lëndën, duke u udhëhequr nga rezultatet/qëllimet e të nxenit, përbajtjet, konceptet, metodat dhe aktivitetet e përcaktuara në programin mësimor. Nëse mësimdhënësit kanë përgatitur planet për gjysmëvjetorin e dytë, është e nevojshme që ato të rishikohen dhe të bëhen ndryshime të përshtatshme (të vogla) sipas numrit të ditëve të mësimit në gjysmëvjetorin e dytë.

Fondin e orëve nga gjysmëvjetori i dytë për përbajtjet e reja mësimore, përsëritjen, përcaktimin, ushtrimet, kontrollimin e njojurive të nxenësve, sistemimin, kërkimin, realizimin e projekteve etj., mësuesi e shpërndan në varësi të ecurisë dhe nevojave të nxenësve dhe kushteve të punës.

Orët e parashikuara për miratimin e përbajtjeve të reja mësimore mund të planifikohen të integrarë me orë për ushtrime, etj., për të arritur të njëtin rezultat në një periudhë më të shkurtër kohore. Gjithashtu, përbajtjet individuale që kanë rezultate/qëllime të përbashkëta mësimore të parashikuara në programin mësimor mund të planifikohen për një orë.

Planifikimi, për të qenë funksional dhe cilësor dhe për të siguruar zbatueshmërinë e njojurive, duhet të përbajë propozime për integrim, korrelacion të

Министерство за образование и наука - Биро за развој на образованието
Ministria e Arsimit dhe Shkencës - Byroja e Zhvillimit të Arsimit
Ministry of Education and Science - Bureau for development of education

brendshëm/të jashtëm të përmbajtjeve mësimore përmes aktiviteteve të duhura dhe qasjes së duhur metodologjike. Roli kryesor i integrimit, i korrelacionit të brendshëm/të jashtëm ndërmjet përmbajtjeve mësimore është të sigurojë integritetin e njohurive që synohen të realizohen me programin mësimor. Duke vepruar kështu, do të tregohet kujdes që mësimdhënia të shihet si një sistem i integruar dhe lidhës me njëra-tjetërën përmbajtje, koncepte dhe aktivitete (brenda lëndëve të shumta ose brenda vetë lëndës) si dhe për të lidhur të mësuarin me atë që do të mësohet.

2. Realizimi i mësimit në arsimin fillor dhe të mesëm

Realizimi i mësimit duhet të jetë në përputhje me planifikimin. Rezultatet/objektivat e të nxënësit të përcaktuara në programet mësimore duhet të arrihen plotësisht përmes të gjitha përmbajtjeve të temave/fushave/njësive modulare.

Në mënyrë që programet mësimore të realizohen plotësisht në periudhën e shkurtuar të gjysmëvjetorit të dytë, realizimi i përmbajtjeve të reja mësimore mund të arrihet përmes integrimit me ushtrime, realizimit të projekteve etj., dhe përmbajtjeve të veçanta që kanë rezultate/qëllime të përbashkëta mësimore të parashikuara në programin mësimor mund të realizohen në një orë mësimi.

Në procesin e të nxënësit dhe mësimdhënies, mësimdhënësi/ja duhet të zbatojë teknika të ndryshme të të nxënëtit, ndërthurje të metodave dhe formave moderne të mësimdhënies aktive, pavarësisht nëse mësimi realizohet me prani fizike apo është mësim në distancë. Teknikat e të nxënësit aktiv dhe të mësimdhënies inkurajojnë zbatimin efektiv të njohurive dhe aftësive të fituara në identifikimin, përshkrimin, shpjegimin, vërtetimin, zgjidhjen e problemeve dhe zhvillimin e të menduarit kritik.

Për arritjen e rezultateve/objektivave të të nxenit, rekandomohet aplikimi i mjeteve të ndryshme mësimore të parashikuara në programin mësimor, duke përfshirë mjete ndërvepruese, aplikacione digitale, platforma edukative, softuer edukativ etj. Prandaj, është e nevojshme që mësimdhënësi t'i qaset në mënyrë kreative realizimit të përmbajtjeve mësimore përritjen e rezultateve/qëllimeve mësimore, të cilat do të nxisin dhe motivojnë nxenësit të përvetësojnë dhe zgjerojnë njohuritë dhe aftësitë si dhe zbatueshmërinë e tyre në kontekstin e përditshëm, si dhe të zhvillojnë qëndrimet, vlerat dhe sjelljet.

Realizimi i mësimit duhet të jetë në drejtim të krijimit të kushteve përrparim individual të çdo nxenësi në përputhje me mundësitë, aftësitë dhe interesat e tij, dhe njëkohësisht të krijohet një mjedis krijues frysues përmësim dhe punë. Mësimdhënia e diferençuar mund të jetë një nga mënyrat e mësimdhënies dhe të nxenit që korrespondon me nivelet e ndryshme të arritjeve të nxenësve dhe stilet e tyre të të nxenit.

3. Monitorimi, kontrollimi, vlerësimi dhe notimi i arritjeve të nxenësve

Gjatë procesit mësimor, mësuesi duhet të monitorojë, kontrollojë, vlerësojë vazhdimisht arritjet e nxenësve në kuadër të orëve të planifikuara përrimimin e mësimdhënies, duke përdorur metoda, teknika dhe instrumente të ndryshme. Vlerësimi duhet të jetë formativ dhe përbledhës.

Vlerësimi dhe informatat e rregullta duhet të shërbejnë përrimësuar mësimdhënien dhe të nxenit. Gjatë orës mësimdhënësi/ja monitoron dhe vlerëson: përgjigjet me gojë, diskutimet, kontributin në përfundim, fleta pune, fleta mësimore, punët praktike, detyrat e shtëpisë, përgjigje kuize, testet, projekte, zgjidhje problemash etj. Reagimet në kohë dhe konstruktive u mundësojnë

Министерство за образование и наука - Биро за развој на образоването
Ministria e Arsimit dhe Shkencës Byroja e Zhvillimit të Arsimit
Ministry of Education and Science - Bureau for development of education

nxenësve të identifikojnë hapat e ardhshëm të nevojshëm për të çuar përpara mësimin e tyre.

INFORMATĀ PLOTĒSUESE

Udhëzimet e mësimpërme përmbytjenë informacion në lidhje me planifikimin dhe zbatimin e mësimdhënies në gjysëmvjetorin e dytë. Për të gjitha konsultimet e tjera të nevojshme dhe përgjigjet e pyetjeve që dalin nga puna aktuale, planifikimi dhe zbatimi i programeve për gjysmëvjetorin e dytë, mësimdhënësit dhe shkollat mund të kontaktojnë Byronë e Zhvillimit të Arsimit dhe këshilltarët e mësimit klasor dhe këshilltarët e lëndëve adekuate mësimore.

